

THE CONCEPT OF IDIOMS IN ENGLISH AND ITS SIGNIFICANCE

Saminjonov Muhammadali¹

¹ FarDU Master's Department

Linguistics direction 1st year master's degree

saminjonov96@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.5068431>

ARTICLE INFO

Received: 20th June 2021

Accepted: 25th June 2021

Online: 30th June 2021

KEY WORDS

language, idiom,
English, linguistics,
meaning, originality,
word.

ABSTRACT

The article describes the idioms used in English and their concepts, the essence of the content with examples. In addition, the history of the origin of idioms is given.

INGLIZ TILIDA IDIOMALAR TUSHUNCHASI VA UNING MOHIYATI

Saminjonov Muhammadali¹

¹ FarDU Magistratura bo'limi

Lingvistika yo'nalishi 1 kurs magsrtanti

saminjonov96@mail.ru

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 20-iyun 2021

Ma'qullandi: 25-iyun 2021

Chop etildi: 30-iyun 2021

KALIT SO'ZLAR

til, idioma, ingliz
,lingvistika, ma'no, o'ziga
xoslik, so'z.

ANNOTATSIYA

Maqolada ingliz tilida qo'llaniladigan idiomalar va ularning tushunchasi, mazmun mohiyati misollar bilan bayon etilgan. Bundan tashqari idiomalarning kelib chiqish tarixi ham keltirib o'tilgan.

Ingliz tilining idiomlari mustaqil ma'noga ega bo'lgan qat'iy iboralar bo'lib, odatda so'zma-so'z tarjimaga to'g'ri kelmaydi. "Idioma" so'zi "o'ziga xoslik", ma'nolarini anglatadigan yunoncha "idōma" dan kelib chiqqan. Ming yillik tarix davomida ingliz tilida ko'plab muvaffaqiyatli iboralar to'plangan bo'lib, ular odamlar muvaffaqiyatli, maqsadli va go'zal deb topishdi, ular ingliz tilining idiomalariga aylandi. Idiomlar yordamida til jonlanadi.

ingliz tilidagi iboralarning ko'pi qarzga olingan fantastika nafaqat ingliz tilida. Ulardan ba'zilar yozuvchilar tomonidan ushbu tilga kiritildi, boshqalari ularning kelib chiqishini Bibliyadan topishadi, boshqalari esa frantsuz va lotin tillaridan kelib chiqqan. Ingliz tilini yaxshi bilish, idiomatik iboralar bilan gapirishni anglatadi. Darhaqiqat, so'zma-so'z nutqda ular asosan ishlatiladi. Ingliz tilida adabiyot orqali ma'lum bo'lgan "kabi hilpiragan

odam kabi" iborasi mavjud. Bu "shlyapa savdogaridek telba" degan ma'noni anglatadi. Lekin nega shlyapa savdogari telba? Bularning barchasi oson tushuntiriladi. Shlyapalarni ishlab chiqaruvchilar ham, sotuvchilar ham "mutlaqo yong'oqqa" aylanishganligi tasodif emas, uzoq vaqt davomida jirkanch shlyapa ishlab chiqarishda simkol, metall ishlatilgan. Va shundan keyingina Lyuis Kerol "Alice in the Wonderland" filmidagi harakatning boshlanishida jinningning jinniligini namoyish etdi. Men ba'zi inglizcha idiomalarning kelib chiqishini Internetda ko'rdim: 1.Musiqqa yuzma-yuz - ularning harakatlari uchun to'lash, anorni tozalash. Ushbu idiomaning tarixi juda oddiy va uning kelib chiqishi Britaniya Armiyasidan kelib chiqqan. Gap shundaki, har bir harbiy sud harbiy orkestrin chalishi bilan birga bordi, shuning uchun ayblanuvchilar nafaqat ayblovlarga, balki baraban sadolariga ham duch kelishdi. Demak, "musiqani kutib olish" yoki musiqaga yuzlashish. 2.Yomg'ir yog'ayotgan mushuk va itlar - dush kabi. Ushbu idiomaning kelib chiqishi haqida ko'plab taxminlar mavjudligini aniqladim. Ulardan ba'zilariga ishonish qiyin, shuning uchun men sizga eng yoqtirgan variantni taklif qilaman. Uzoq 1500-yillarda, zamonaviy arxitektura hali juda uzoq bo'lganida, uylarning tomlari qushning qalin qatlami bilan qoplangan, bu ularni mushuklar, itlar va boshqa mayda hayvonlar uchun juda yoqimli joyga aylantirgan (ehtimol bu material issiqlikni yaxshi ushlab turishi sababli).). Kuchli yomg'ir paytida hayvonlar ba'zan sirg'anib yiqilib ketishdi va inglizlar kuchli yomg'irni mushuk va itlarning tushishi bilan bog'lay boshladilar, shuning uchun bu so'z mushuk va itlarni yomg'ir yog'diradi. 3. qizil rangda

bo'lish Badiiy tarjimasini - qizil rangda bo'lishi Ma'nosi - moliyaviy muammolarga duch kelish Ushbu idiomaning kelib chiqishi buxgalter kasbi bilan bog'liq. Mijozlarning qarzlarni sanashda buxgalterlar ularni qizil rang bilan ajratib ko'rsatishdi. Shunday qilib, qizil rang, ayniqsa qizil rangda ifodalanishi qiyin moliyaviy ahvol bilan bog'liq bo'ldi. Burunlarni sanash uchun. Savolli tarjima: burunlarni sanang. Har bir ingliz tili o'qituvchisi darslarni burunlarni sanash bilan boshlaydi, bu talabalar sonini hisoblashni anglatadi. Ettinchi osmonda (lit. yettinchi poydevorida) - baxt bilan ettinchi osmonda Ushbu idiomaning paydo bo'lishining kaliti qadimgi Bobilda joylashgan. Qadimgi Bobil matnlarida birinchi marta osmonni yetti osmon sferasiga ajratuvchi astronomik nazariyalar paydo bo'lgan. Shuning uchun keyinchalik Islomda bu ettinchi osmon - er yuzidan eng uzoq joy - bu Xudo va farishtalarning o'rni, muqaddas nur va pok saodat uyi bo'lgan. Ettinchi osmonda, "ettinchi osmonda" siz baxtsizlik va baxtni his qilishingiz ajablanarli emas!Qizig'i shundaki, bu ibora faqat XIX asrda ingliz tilida keng tarqalgan. Bu Britaniya imperiyasining Islom bilan yaqin aloqasi tufayli paydo bo'ldi. to'qqizta bulutda bo'lish (lit. to'qqizinchi bulutda bo'lish) - baxt bilan ettinchi osmonda bo'lish. Ushbu ibora 1950-yillarda Amerikada radioeshittirishlar tufayli keng tarqaldi. bosh qahramon u har doim hushidan ketganda to'qqizinchi bulutga tushgan. Biroq, u biroz ilgari, 30-yillarda paydo bo'lgan va uning kelib chiqishi radio bilan emas, balki Amerikaning gidrometeorologik xizmati bilan bog'liq. O'sha paytda, shakl va balandlikka qarab, bulutlar guruhlarga bo'lingan va raqamlar guruhlarning nomlari sifatida qoldirilgan.

To'qqizinchi guruhga to'qilgan tog'larga o'xshash ulkan, ajoyib oq bulutlar kirdi. Ular 10 ming kilometr balandlikda suzishlari mumkin, ular boshqalaridan ham, erdan ham balanddir! Shuning uchun "to'qqizta bulutda bo'lish" iborasi nihoyatda baxtli bo'lish, nimadir bilan mamnun bo'lish, baxt bilan ettinchi osmonda bo'lish demakdir. to'kilgan sut ustidan yig'lang (to'kilgan sut ustidan yig'lang) Garchi bu idioma juda o'xshash analogga ega bo'lmasa-da, shunga o'xshash ma'noga ega ko'plab so'zlar mavjud. Odam to'kilgan sut uchun yig'layaptimi? Albatta yo'q. Ushbu idiomning rus tilidagi analogi - qilingan (yo'qolgan) narsani qaytarib berolmaysiz. Agar siz bir oz ko'proq va bir oz tushunchaga qarasangiz, siz boshqalarni eslay olasiz: siz ko'z yoshlar bilan qayg'uga yordam berolmaysiz, jangdan keyin mushtingizni siqib chiqarmaysiz. Ya'ni gap shundaki, sodir bo'lgan va tuzatib bo'lmaydigan narsa uchun xafa bo'lishning ma'nosi yo'q. Rossiyadagi "siz ko'z yoshlar bilan qayg'uga yordam berolmaysiz" degan maqolning ma'nosini aniqroq ifoda etadigan yana bir ibora - bu to'kilgan sutni yig'lashning foydasi yo'q. Idiomlarni guruhlarga ajratish. O'z ishimizda biz inglizcha idiomalarning eng keng tarqalgan tasnifini - tematik tasnifni ko'rib chiqishga qaror qildik. A.V.ning inglizcha-idiomatik lug'atini o'rganib chiqib. Kunin, biz bir nechta idiomatik guruhlar mavjud degan xulosaga keldik: Bir kishi bilan Hayvonlar bilan; Tana qismlari bilan; Kiyimlar bilan; Ranglar palitrasi bilan; Mahsulotlar bilan; Pul bilan; Rang nomlari bilan; Maktab va o'qish bilan; Uy-ro'zg'or buyumlari bilan; Ob-havo bilan. Tana qismlari haqida (inson) "Bir boshning elkasida yaxshi boshga ega bo'lish" - "Boshingizni yelkangizga qo'ying" "Bir boshni yuvish" -

"Boshingizni / bo'yingizni arting" "Hamma ko'zlar bilan qarash" - "Hamma ko'zlarga qarash" "Ko'z - ochuvchi" - "Ko'zoynakli ko'zlar" Mahsulotlar haqida: Non va sariyog' - tirikchilik. O'qitish - bu mening nonim va yog'im... - Men yashash uchun dars beraman. Uyga pastirma olib keling - pul ishlash. Oyog'imni sindirib tashlaganimdan beri erim uyga bekonni yolg'iz olib kelishga majbur bo'ldi. - Oyog'imni sindirib olganimdan beri erim yolg'iz pul ishlashga majbur bo'ldi. Cheesy ahmoqdir. Ba'zan tomosha qilishni yaxshi ko'raman yoqimsiz filmlar, chunki o'ylashim shart emas... - Ba'zida men ahmoqona filmlarni tomosha qilishni yaxshi ko'raman, chunki o'ylashim shart emas. Bodring kabi salqin - tinch, xotirjam. Men uchishdan qo'rqaman deb o'yladim, ammo Angliyaga qadar bodring kabi sovuq edim... - Men samolyot bilan uchishdan qo'rqaman deb o'ylagandim, ammo Angliyaga bo'lgan barcha parvoz men xotirjam edi. Hosilni qaymoq - uning eng yaxshisi. Kecha Jim DVD-ni ushbu mavsumdagi filmlarning hosilidan olingan qaymoq bilan sotib oldi. - Kecha Jim ushbu mavsumdagi eng yaxshi filmlarning DVD-diskini sotib oldi. Hayvonlar haqida: Qora qo'y Olomondan ajralib turadiganni "qora qo'y" emas, balki "qora qo'y" deyishadi. qora qo'y ... Oq qarg'a singari, qora qo'y ham o'z sheriklari podasidan ajralib turadi. Men har doim oilaning qora qo'ylari edim - otaning vrachi, onasi injener, menda bor-yo'g'i yomon baholar. It-egan-it Eslatma -it-egan-it Sifat, ya'ni. undan keyin aniqlanadigan so'z -it-egan-it dunyosi, it-egan-itlar musobaqasi. Kapitalizm - bu itni iste'mol qiladigan it tizimi. Biroq, boshqa ko'plab alternatalar bilan it och qolmoqda. Raqobatchilarimizning eng yaxshi

g'oyalarini o'g'irlashning imkoni yo'q - bu u erda yashaydigan it-it dunyosi. Maymun ko'radi, maymun qiladi Maymun ko'radi, maymun qiladi - "maymun ko'radi, maymun ko'radi", bu jarayon yoki oqibatlarining nozik jihatlariga berilmaydigan odamning xatti-harakatlarini tasvirlash uchun. Anketalar natijalari talabalar taklif qilingan idiomalarni rus tiliga tarjima qila olishlarini ko'rsatdi, chunki ularni tashkil etadigan so'zlarni bilishgan, ammo oz sonli talabalar ushbu idiomalarning asl ma'nosini bilishadi. Idiomlardan foydalanish chastotasiga kelsak, afsuski, talabalar ularni nutqlarida ishlatmaydilar. Garchi 10-sinf o'quvchilari (5 kishi) idiomalarni ingliz va rus darslarida ishlatgan bo'lsa-da, 8-sinflar idiomalarni faqat so'zma-so'z tarjima qila oldilar (faqat 2 kishi idiomalarni to'g'ri tarjima qila oldilar). 5-sinfga kelsak, ko'plab o'quvchilar hali Idioma nima degan savolga javob topa olishmadi. 4 ... Tadqiqot davomida quyidagi qiyinchiliklarga duch keldik: Idiomlar bu tuzilgan individual so'zlarni tarjima qilish orqali tushunib bo'lmaydigan tuzilmalardir. Ular ko'pincha grammatik jihatdan noto'g'ri bo'lgan inshootlarni o'z ichiga oladi. Zamonaviy ingliz tili tobora ko'proq idiomalarni qo'llash tendentsiyasiga borgan sari ko'proq harakat qilmoqda, deb ishoniladi. Xulosa: Nazariy materialni va so'rov natijalarini o'rganib chiqib, lug'at tuzishni boshladik. Biz ingliz tilida ko'pincha ishlatiladigan, ammo, afsuski, talabalar uchun notanish bo'lgan iboralarni kiritishga qaror qildik. Talabalar ularni eslab qolishlari uchun biz ular uchun kulgili rasmlarni yaratdik, shuningdek, idiomalarning ma'nosini rus tilida yozdik. Bizning fikrimizcha, biz tomonidan ishlab chiqarilgan lug'at o'z ichiga oladi foydali ma'lumotlar ingliz tilini

o'rganuvchilar uchun. Xulosa: bilan so'zma-so'z tarjima qilinmagan, ammo puxta o'ylangan frazeologik iboralardan foydalanish tilni tushunishni yaxshilaydi. Frazeologik birliklarni o'rganish ko'p jihatdan bu yoki boshqa frazeologik iboralarni o'zlashtirgan xalqlarning madaniyati va hayotini tushunishga yordam beradi. Ko'p muhim voqealar frazeologiyada o'z aksini topgan: kundalik hayot, sport, madaniy tadbirlar. Ko'pchilik eskiradi, ammo ularning o'rniga yangilari keladi. Tilni odatiy ishlatish, unda oson va samarali muloqot qilish uchun og'zaki tilni mukammal o'zlashtirish kerak. Unda idiomatik iboralar eng ko'p uchraydi. Ularsiz tilni o'zlashtirish, unga ergashish mumkin emas. Bitta ishda barcha inglizcha idiomalarni to'plash va tahlil qilish mumkin emas. Ushbu mavzu men uchun haqiqatan ham qiziqarli bo'ldi va kelgusi yil uni o'rganishni davom ettirmoqchiman va allaqachon rus tilining idiomatik iboralari bilan qiyosiy tahlilni o'tkazmoqchiman. Idiomlar tushunchasini o'rganib chiqib, ba'zi idiomalarning ingliz tilida paydo bo'lishi tarixini tahlil qildik, ingliz tilida idiomlardan foydalanish ma'nosini o'rgandik. Tadqiqot jarayonida biz ilgari surgan gipoteza tasdiqlandi. zamonaviy ingliz tobora ko'proq idiomalarni qo'llash tendentsiyasi tomon bormoqda. Bu shuni anglatadiki, ularsiz to'liq ingliz tilidagi nutqni tushunish mumkin emas. Ingliz tilidagi sobit iboralarni bilish ingliz tilidagi asl matnlarni o'qishdan to'liq zavq olishga yordam beradi, suhbatdoshning tilni bilish darajasini aniq tavsiflaydi. Inglizcha idiomlardan foydalangan holda nutq yanada chiroyli bo'ladi. Natijada, zamonaviy ingliz tilini puxta bilishni va undan yuqori darajada foydalanish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <http://www.english.language.ru/guide/idioms.html>
2. <http://www.native-english.ru>
3. <http://www.anglais.ru/idiomy>
4. <http://online-language.org/article/englishsection/217-learning-idioms>